

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ

Історію кафедри започатковано ще в далекому 1952 році. Тоді вона отримала назву "Економічної географії та економічної історії". Першим очільком кафедри став доктор історичних наук, професор Іван Іванович Кравченко. Штат кафедри включав двох істориків — професора, доктора історичних наук І. І. Кравченка і доцента, кандидата історичних наук В.І. Петрусенка, а також трьох економіко-географів — доцента, кандидата географічних наук А. Л. Устінову і старших викладачів — М. А. Валяшко та П. С. Пригоду.

У 1953 році кафедру очолив доцент, кандидат історичних наук В. Т. Чунтулов. У тому ж році склад кафедри поповнили доцент, кандидат історичних наук С. П. Лаута і старший викладач Т. А. Ніржберг, а в 1954 році — А. М. Григор'єв, який викладав економічну географію (пізніше, коли в інституті було створено спецраду із захисту дисертацій, А. М. Григор'єв першим отримав тут науковий ступінь кандидата економічних наук). У цей період на кафедрі за сумісництвом працювали професор, доктор географічних наук О. Т. Діброва, професор Г. О. Кравченко (КДУ ім. Т. Г. Шевченка) та доцент, кандидат географічних наук І. П. Старовойтенко. З часом, коли з'явилися нові факультети, зросла чисельність студентів і кафедра поповнилася новими викладачами — доцентом, кандидатом географічних наук М. О. Хілюком та старшим викладачем В. Ф. Терещенком. У цей період на кафедрі виокремлюється юридична секція, яку представляли професор, доктор юридичних наук С. Н. Ландкоф і професор, доктор юридичних наук Я. Л. Штутін, а також доценти, кандидати юридичних наук Є. Ф. Голеня, М. І. Андріанов, А. Ключниченко, а згодом — О. А. Костюченко (пізніше ця секція виділилась в окрему кафедру правових дисциплін). Починаючи з 1960 року, коли КІНГ став провідним вищим навчальним економічним закладом України, на викладацьку роботу в інститут прийшло багато відомих учених. Зокрема, кафедра економічної географії та економічної історії поповнилась широко знаним у наукових колах не лише України, а й усього СРСР, професором,

доктором історичних наук В. О. Голобуцьким, відомим, перш за все, своїми роботами з історії українського козацтва. У 1961 році кафедра економічної географії та економічної історії була розділена на кафедри історії народного господарства (завідувач кафедри В. О. Голобуцький) і кафедру економічної географії (завідувач кафедри І. П. Старовойтенко), якого на цій посаді через рік змінив А. М. Григор'єв. У 1971 році кафедри економічної географії та історії народного господарства знову об'єдналися. До складу об'єднаної кафедри увійшли викладачі економічної історії на правах окремої секції: доценти, кандидати економічних наук – Е. М. Голін, В. О. Голубєв, М. В. Прожогін та старший викладач Л. М. Рудомьоткіна. Пізніше до них приєдналися — доценти, кандидати економічних наук О. А. Пучко і Н. О. Тимочко. У 60—80 рр. ХХ століття колектив кафедри також поповнили доценти, кандидати географічних наук М. М. Штепа (1962 р.) та Д. В. Сущевський (1962 р.), кандидати економічних наук В. П. Цибуляк (1963 р.), Л. І. Зацепиліна (1963р.), кандидати географічних наук І. Т. Бондарук (1968 р.), О. Д. Краєвий (1975 р.), Д. Я. Хусаїнов (1976 р.), ст. викладач Г. І. Танигін (1975 р.), а також Ю. М. Коснирєв (1974 р.). Пізніше ряди викладачів кафедри поповнили доценти, кандидати економічних наук О. В. Ольшанська (1987 р.), І. В. Білоконь (1988 р.), О. К. Аблова (1988р.), кандидат географічних наук К. Ф. Коценко (1988 р.). З підготовчого відділення до складу кафедри увійшли доцент, кандидат педагогічних наук Н. О. Бойко та асистент Т. І. Рудчук. У 1999 році секція економічної історії була переведена у склад новоствореної кафедри економічної історії та історії економічних вчень. У 2001 році до складу кафедри було включено секцію безпеки життєдіяльності у складі доцента, кандидата технічних наук О. М. Панкратова та старших викладачів О. К. Міляєва, В. П. Мірюка, Р. І. Черевко, О. Г. Ватутіна, М. П. Аксьонова. За час існування кафедри (1952—2011 рр.) на посаді завідувача кафедри змінилось 10 осіб, з них перші два — спеціалісти з економічної історії та 8 – економісти-географи або економісти. Після багаторічного завідування кафедрою професором А. М. Григор'євим на цій посаді працювали: доцент Л. А. Устінова

(1976—1981 pp.), професор П. В. Волобой (1981—1985 pp.), професор Ю. І. Пітюренко (1985— 1988 pp.) та член-кореспондент НАН України, професор, доктор економічних наук, народний депутат Верховної Ради України багатьох скликань, голова Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України Сергій Іванович Дорогунцов (1988–2008 pp.), який керував кафедрою протягом 20 років. Під час його завідування, у 1989 році кафедра отримала нову назву – розміщення продуктивних сил, відповідно до основного курсу, що викладався на кафедрі. У цей період на кафедрі за сумісництвом працювали професор, доктор економічних наук М.А.Хвесик, професор, доктор економічних наук Я.Б.Олійник. Професори, доктор економічних наук Т.А. Заяць та доктор географічних наук М.І.Фащевський продовжують працювати на кафедрі й сьогодні. Після виходу на пенсію професора С.І. Дорогунцова у 2008 році, кафедру очолила доктор економічних наук, професор Олександра Володимирівна Ольшанська. У 2006 році було введено курс «Регіональна економіка» як нормативну дисципліну. У 2008 році колективом кафедри під керівництвом О.В. Ольшанської було впроваджено оновлену редакцію навчальної програми курсу «Регіональна економіка», опубліковані тексти лекцій та навчальнометодичний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Регіональна економіка» із застосуванням сучасних освітніх технологій. Відповідно до таких змін у 2009 році, за пропозицією колективу кафедри, її було перейменовано у кафедру регіональної економіки. Починаючи з 2010 року кафедра ініціювала включення в навчальні плани підготовки бакалаврів нових вибіркових дисциплін: «Управління регіональним розвитком», «Регіонально-просторовий розвиток економіки», «Управління природокористуванням», «Соціально-економічний розвиток регіону», «Просторова організація економіки» та здійснила їх навчальнометодичне забезпечення. Потреба в запровадженні цих дисциплін викликана як новим етапом у розвитку теорії і методології регіонально-просторового розвитку господарства, так і потребами практики. За ініціативою кафедри у 2013 р. Київський національний економічний університет імені

Вадима Гетьмана приєднався до Асоціації регіональних досліджень (RSA) як форуму науковців та практиків у галузі економічних, соціальних та екологічних питань розвитку регіонів. У 2014 р. на кафедрі створено студентську науково-дослідницьку лабораторію з регіоналістики і просторового розвитку економіки з метою залучення талановитих студентів до активної участі в науково-дослідній, творчій та пошуковій роботі, що сприяє підвищенню їхньої професійної компетенції в галузі регіонального аналізу, визначенні конкурентних переваг і напрямів інноваційного розвитку регіонів України в контексті інтеграції у світовий економічний простір. У 2014 р. кафедра ініціювала створення Інституту регіоналістики як структурного підрозділу, що функціонує у складі єдиного навчальнонаукового комплексу Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана. У 2009—2014 рр. колектив кафедри організував проведення трьох Міжнародних науково-практичних конференцій на тему: «Регіональний розвиток України: проблеми та перспективи». Участь у них брали понад 200 науковців, викладачів та молодих учених понад 20 областей України, представники наукових шкіл Бельгії, Польщі, Китаю, Білорусі, Казахстану та інших країн. За матеріалами цих конференцій вийшли збірники наукових статей. У 2014 р. кафедра ініціювала створення спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій, а також відкриття аспірантури і докторантури за спеціальністю 08.00.05 - розвиток продуктивних сил і регіональна економіка. Значна робота здійснена колективом кафедри у напрямку ліцензування та відкриття в університеті нової спеціальності 6.140103 «Туризм» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування», набір на яку розпочався у 2015 році. Відповідно до цього змінилася назва кафедри, яку було перейменовано на кафедру регіоналістики і туризму, та її статус — із загальноосвітньої кафедри на випускову

КАФЕДРА СЬОГОДНІ

Х 2 липня 2015 року кафедру очолює доктор економічних наук, професор, академік НАН України Данилишин Богдан Михайлович. У 2004–2008 роках Богдан Михайлович Данилишин очолював Раду по вивченню продуктивних сил України НАН України, у 2007–2010 роках обіймав посаду Міністра економіки України. З 2010 року – голова міжнародної неурядової організації «Українська європейська перспектива» (м. Прага), з 2011 року – президент Європейського Інституту економічних та політичних досліджень розвитку країн Центральної та Східної Європи і України (м. Прага), з 2016 року – Голова Ради Національного банку України.

Освітня та наукова діяльність кафедри у різні періоди була спрямована передусім на дослідження галузево-територіальної структури економіки країни, актуальних проблем формування економіки регіонів, управління регіональним розвитком, раціональним використанням природних ресурсів. Коло наукових інтересів колективу кафедри охоплювало фундаментальні та прикладні міждисциплінарні регіональні дослідження, які синтезували просторовий підхід до соціально-економічних, природно-екологічних, політичних, фінансових, історичних, культурних та інших аспектів регіонального розвитку.

Для підвищення конкурентоспроможності Університету, забезпечення відповідності викликам часу, укріплення позицій та якісних позитивних змін у подальшому розвитку кафедри, набутті нею статусу випускової, професорсько-викладацьким складом у 2015 році було впроваджено у навчальний процес Університету новий напрям підготовки 6.140103 «Туризм», галузі знань 1401 «Сфера обслуговування» освітнього ступеню «бакалавр». З 2018 року введено нову освітньо-професійну програму «Економіка міста та урбаністика» в рамках спеціальності 051 «Економіка».

Зазначені трансформації розширили коло дослідницьких інтересів, напрямів навчально-методичної та організаційної роботи кафедри.

Актуальні завдання кафедри вбачаються у підготовці фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, вміють розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблемні ситуації із забезпечення ефективного функціонування міста, організації туризму, реалізовувати власні бізнес-ініціативи та проекти із врахуванням особливостей і можливостей міського середовища та викликів сталого розвитку.

Упродовж 2015–2020 рр. викладачами кафедри вдосконалено навчальні плани та робочі програми навчальних дисциплін з фаху відповідно до трансформаційних змін в економічному житті країни та громад. Крім того, освоєно принципово нові спеціальні дисципліни професійної орієнтації.

Відбулися радикальні зміни у методах і засобах проведення занять. У навчальному процесі широко використовуються тренінгові технології, віртуальні/віддалені контактні лекції та вебінари на платформі відео-зустрічей Zoom, паралельно з аудиторними заняттями та заняттями на відстані відбувається навчання на об'єктах міської економіки та інфраструктури, туристичних комплексів, у відділах компаній та профільних організацій тощо.

Зберігаючи на перспективу ключову тематику в рамках регіональних студій та враховуючи сучасні виклики для кафедри в галузях економіки міста, урбаністики та туризму, представники кафедри протягом 2018-2020 років розробили понад 50 нових робочих програм навчальних дисциплін, значна частина яких є авторськими, зокрема: «Сталий розвиток суспільства та регіоналістика» (проф. Данилишин Б.М.), «Регіональна економіка» (проф. Пилипів В.В., доц. Кончин В.І.), «Регіоналістика» (проф. Оболенський О.Ю.), «Парадигми регіонального розвитку: теорія та практика» (доц. Кончин В.І.), «Основи економіка міста», «Міське самоврядування та інструменти місцевого розвитку» (проф. Пилипів В.В.), «Глобальні міста та системи» (доц. Кончин В.І.), «Сталий розвиток і зелена економіка» (доц. Коценко К.Ф.),

«Туризм міських агломерацій» (доц. Богославець О.Г., доц. Бойко Н.О.),
«Інновації в туризмі» (доц. Ілляшенко І.О.), «Зелені інновації та бізнес
моделі», «Альтернативна енергетика» (проф. Остафійчук Я.В.), «Основи
наукових та практичних досліджень» (доц. Громоздова Л.В.)